

Biltegien abantailak Giza eta Gizarte Zientzietako ikerketaren zabalpenerako eta ikusgarritasunerako

Zein dokumentu argitara daitezke?

Monografiak, sail monografikoak, biltzarretako aktak, working papers, ikerketa txostenak, irakaskuntzarako eskuliburuak, omenaldi liburuak, etab.

Abantailak

Kontsultatu zure unibertsitateko liburutegian, eman diezazkizuten argitaratzeko praktika onei, egile eskubideei (Creative Commons lizentziak), eta abarrei buruz.

Zure ikerketaren emaitzak zabalpen eta finantzaketa ematen duten erakundeen baldintzak betetzen lagunduko dizugu.

Nola bete datuen kudeaketari eta argitalpenari buruzko mandatua Horizonte 2020 programan

Horizonte 2020 programa (29.3. art.)

Nori eragiten dion

Horizonte 2020 programak diruz lagundutako proiektuak dituzten **ikertzaileak**

Konfidentzialtasun, segurtasun eta industria ustiapeneko arrazoiak direla-eta... **zilegi da zure datuak ez argitaratzea**

Zer gorde behar den nahitaez

Argitalpen zientifikoetan aurkeztutako emaitzak baliozkotzeko beharrezkoak diren **datuak**, haien metadatuak barne

Ikerketa proiektuetako datuak kudeatzeko planetan zehaztutako **beste datu** batzuk, haien metadatuak barne

Betekizunak

Datuak Kudeatzeko Plan bat **garatzea eta iraunaraztea**

Datuak ikerketa datuen biltegi batean **gordetzea**

Datuak erabiltzeko zein tresna diren beharrezkoak aipatzea

Datuak eskuratu, ustiatu eta zabaltzeko aukera ematea

Abantailak

- Argitalpen zientifikoetan eta beste informazio iturri batzuetan aurkeztutako **emaitzak baliozkotzeko** aukera ematen dute
- Aldez aurretik egindako **emaitzetan oinarritzeko aukera** ematen dute
- **Lankidetzaz sustatzen** du eta ahaleginak bikoiztea saihesten du
 - **Berrikuntza bizkortzen du**
- **Prozesu zientifikoaren gardentasuna** hobetzen du

Creative Commons lizenziak erabiltzea aholkatzen da

Datu zientifikoaren zikloa

Ikerketa planifikatzen laguntzen du

Zientzia Irekia: Ikerketa eta datu zientifikoak herritar guztientzat eskuragarri eta irekita

Open Science

Open Repositories
Biltegi irekiak

Open Access
Sarbide irekia

Sarbidea argitalpen zientifikoetara oztopo ekonomiko, teknologiko edo juridikorik gabe

Open Access Journals
Sarbite irekiko aldizkariak

Open Peer Review
Kidekoen arteko berrikuspen irekia

Open Science Evaluation
Zientzia irekiaren ebaluazioa

Ikerketa emaitzen ebaluazio irekia, ohiko berrikuspenei komunitatearen ekarpenak gehituz

Open Metrics and Impact
Eragina eta metrika irekiak

Open Reproducible Research
Ikerketa erreproduzigarria irekian
Sarbite irekia ikerketa erreproduzitzeko **elementu esperimentaletara**

Open Research Data
Ikerketa datu irekiak

Open Source in Open Science
Zientzia irekirako kode irekia

Open Data
Datu irekiak

Open Big Data
Datu masibo irekiak

Online doan dauden datuak, erabili, berrerabili eta banatu daitezkeenak

Open Government Data
Gobernuaren datu irekiak

Datuak Kudeatzeko Plan bat egiteko 10 urrats

Datuak Kudeatzeko Plana (DKP) edo Data Management Plan (DMP) **dokumentu formal bat da, ikerketaren hasieran aurkeztu behar dena, eta ikerketa egin bitartean eta**

amaitutakoan zuren datuekin zer egin behar duzun azaltzen duena. Ikerketaren prozesuan aldaketak baldin badaude, zilegi da plana aldatzea.

Zergatik?

Praktika ona da, Open Scienceko giltzarria da eta nahitaezkoa da H2020 proiektu berrietan.

Doako tresnak DKP bat egiteko

DKPonline
(Madrño partzuergoa)
<http://dmp.consoiciomadrone.es/>

DKPonline (Digital Curation Centre, EB)
<https://dmponline.dcc.ac.uk/>

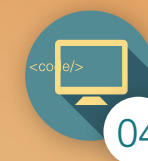
01
Aztetu finantza erakundearen **eskakizunak** (H2020).

02
Identifikatu datuak: tipologia, jatorria, kopurua, formatuak eta fitxategiak.

03
Definitu nola antolatu eta kudeatuko diren datuak: fitxategien izena, bertsioen kontrola, beharrezkoa den softwarea...

04
Azaldu nola dokumentatuko diren datuak: identifikatu prozesatu beharreko informazioa, kontsultatu metadatuaren eskemak edo estandarrak dauden, identifikatu datuak kudeatzeko aukera ematen duten tresnak.

05
Deskribatu **datuen kalitate ona** bermatzen duten prozesuak.

06
Prestatu datuak gordetzeko (prozesuan) eta zaintzeko (biltegia) estrategia bat.

07
Definitu proiektuaren datu politikak: jabetza intelektualari buruzko gaiak eta nola erabiliko diren datu garrantzitsuak eta pertsonalak.

08
Azaldu nola zabalduko diren datuak: non, zein eta nola zabalduko diren. Datuak biltegi batean argitaratuko dituzun, artikulua informazio osagarri gisa edo "data paper" gisa.

09
Esleitu rolak eta ardurak proiektuan parte hartzen duten persona eta erakundeei.

10
Prestatu aurrekontu errealista bat: datuak kudeatzeko denbora eta diru asko behar da hauei dagokienez: softwarea, hardwarea, zerbitzuak eta langileak.

Aipatu zure ikerketa datuak

Zergatik den garrantzitsua datuak aipatzea:

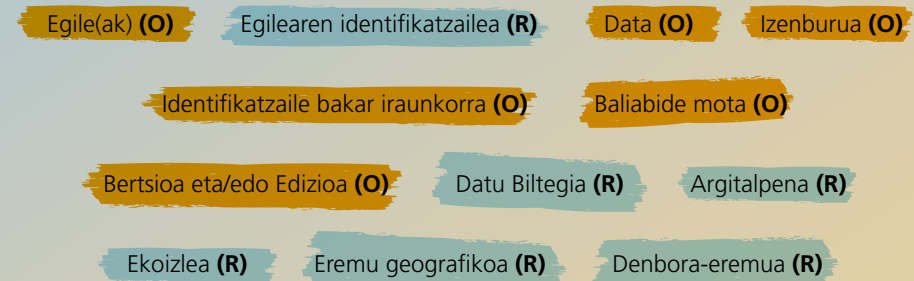
- Datu multzoak ere ikerketa emaitzak dira, artikulua, monografiak eta abar bezala.
- Datuak identifikatzea eta haietarako sarbidea izatea errazten du, eta modu horretan haiek aurkitu, baliozkotu eta berrerabiltzea.
- Beren sortzaileen egiletza aitortzea ahalbidetzen du.
- Datuen eragina eta metrika errazten du.
- Ikerketa zientifikoaren gardentasunerako lagungarria da.

Datuak aipatzeko praktika onak:

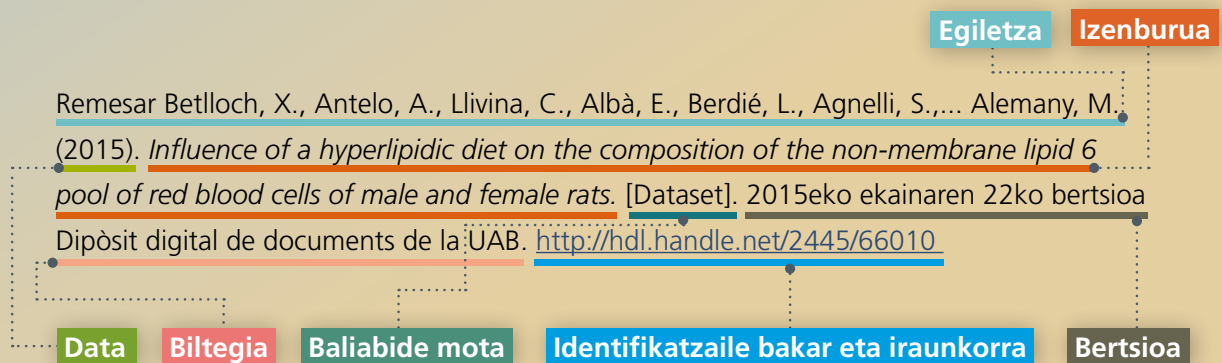
- Datuak identifikatu, aurkitu eta haietarako sarbidea izateko aukera eman behar da identifikatzaile bakar eta iraunkor baten bidez (DOI, Handle, etab.).
- Datuen multzo eta azpimultzo (dataset) bakoitza modu independentean aipatu behar da.
- Ondoriozko argitalpenaren bibliografia-erreferentzien atalean agertu behar dute erabilitako datuen aipuek.
- Egilearen identifikatzaile bakar bat erabiltzea aholkatzen da (ORCID, etab.).

Aipamena nola egin

- Badaude gutxieneko elementu nahitaezkoak (O) eta beste batzuk aholkatutakoak (R) eta konbinatu egiten dira aipua egiteko edozein estilo estandarretan (APA, MLA, Chicago, etab.) edo datu-biltegia nagusiek (Dataverse, Dryad, etab.) proposatutakoak.

APA estiloko aipamenaren adibidea

Datuak ikerketaren emaitza diren dokumentuekin lotzen ditu eta alderantziz, eta berorien bibliografia-erreferentziak sortzen ditu.

